

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp

Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022

Beslispunt(en)

1. De stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2021 in te trekken
2. De stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022 vast te stellen

Toelichting

Aanleiding / motivering

De laatste jaren heeft Zuid-Limburg in toenemende mate last van ernstige wateroverlast bij hevige regenval. Dit hebben we afgelopen juli ook weer ervaren in de gemeente Eijsden-Margraten. Om de effecten van de klimaatverandering te verminderen is het nodig dat overheden samenwerken met eigenaren en gebruikers van particuliere terreinen om de belasting op het riool te verminderen. Immers circa 50% van de verhardingen is privaat eigendom. Met het afkoppelen van hemelwater van het riool en het lokaal te infiltreren, wordt de kans op wateroverlast verminderd, wordt het oppervlaktewater minder belast met rioolwater via riooloverstorten bij stortbuizen en wordt minder water getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Met het ontstenen en vergroenen wordt ook een positieve bijdrage geleverd aan het tegengaan van hittestress en droogte en de verbetering van de leefomgeving en biodiversiteit.

Omdat circa 50% van alle verhard oppervlak privaat bezit is, stimuleren waterschap en gemeenten burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties om hun verhard oppervlak af te koppelen van het riool. Hiervoor loopt sinds 2019 in heel Limburg de gezamenlijke 'Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen' (WL, Provincie en de gemeenten). Deze regeling is medio 2021 vastgesteld door de gemeenteraad van Eijsden-Margraten. In 2021 zijn 9 aanvragen toegekend en is 933 m² afgekoppeld en is een subsidie toegekend van € 8.397,-. Het Waterschap heeft hier € 4.665,- aan bijgedragen waardoor de regeling in 2021 netto € 3.732 heeft gekost + ambtelijke capaciteit.

Om het afkoppelen van regenwater van particulierterrein ook voor 2022 en 2023 te stimuleren heeft het Waterschap Limburg een nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen' vastgesteld. Op basis van deze nadere regel stelt het Waterschap onder voorwaarde een financiële bijdrage ter beschikking aan de Limburgse gemeentes voor het stimuleren van afkoppeling van private terreinen.

Proces

Om te komen tot een vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terrein is de 'oude' stimuleringsregeling eerst Limburg-breed geëvalueerd. In deze evaluatie zijn aanbevelingen gedaan ten behoeve van een vervolgregeling. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- De doelstelling van de stimuleringsregeling blijft het klimaatbewust maken van burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties en hen stimuleren het bestaand privaat verhard oppervlak af te koppelen van het (vuilwater)riool.
- Een eenvoudige regeling, zowel voor burgers als gemeentes met minder rigide regels en meer keuze mogelijkheden voor gemeenten.
- Uitvoering van de gemeentelijke regelingen moet eenvoudiger en doelmatiger.
- Meer aandacht voor verschillen (fysieke omstandigheden) tussen Noord en Zuid Limburg. Infiltratie van regenwater gaat in de zandgronden makkelijker dan in de löss gronden.
- Verbreding van de stimuleringsregeling, zoals vergroening mits wordt afgekoppeld en de mogelijkheid tot stapeling met andere gemeentelijke (vergroenings) regelingen.
- Doorzetten communicatie en stimulering via Waterklaar.

Op basis van bovenstaande aandachtspunten is er een nieuwe 'Nadere Regel' voor het waterschap ontwikkeld en een modelverordening opgesteld als handreiking naar gemeenten. De herziene 'Nadere regel' 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen' is op 7 december 2021 vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Limburg en gaat in per 1 januari 2022. De looptijd van deze regeling is 2 jaar of korter als de beschikbare fondsen eerder uitgeput zijn.

Verschillen tussen oude en nieuwe subsidieregeling

De belangrijkste verschillen tussen de 'oude' 'Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2021' en de aangepaste verordening 'Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater Gemeente Eijsden-Margraten 2022' zijn:

- Om te voorkomen dat één bedrijf een groot deel van de subsidiegelden aanvraagt, kan een aanvrager per kadastraal perceel maximaal 500 m² verhard oppervlak afkoppelsubsidie aanvragen.
- In de 'oude' verordening bedroeg het subsidiebedrag € 9,-/m² af te koppelen oppervlak. Omdat afkoppelen in Zuid-Limburg vaak lastiger en duurder is ten opzichte van Noord/Midden Limburg door het hellende gebied en de aanwezigheid van slecht doorlatende löss gronden, is het subsidiebedrag verhoogd naar:
 - een vast bedrag van € 19 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard oppervlak bij het vasthouden van het afgekoppelde hemelwater op het private terrein middels een bergingsvoorziening met een bergingseis van minimaal 35 mm afgekoppeld oppervlak.
 - een vast bedrag van € 9 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard bij het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater middels een voorziening naar een openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde een gemengd riool) of een andere vorm van afkoppelen passende binnen de voorwaarden.
 - Sedumdaken worden aan de regeling toegevoegd.

Verder een verschil met de oude regeling tussen waterschap en gemeente is dat de verantwoording van gemeente naar waterschap om de bijdrage op te vragen eenvoudiger is geworden, waardoor de administratieve lasten voor de gemeente minder zullen zijn.

Uitvoering stimuleringsregeling afkoppelen

Om de uitvoering van de stimuleringsregeling te vereenvoudigen, zijn door de Maas & Mergelland gemeentes afspraken gemaakt over het uniformeren van de verordening stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater. Het resultaat daarvan is weergegeven in de voorliggende verordening 'Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater gemeente Eijsden-Margraten 2022', zie bijlage 1.

Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit

Het afkoppelen van hemelwater is een belangrijke maatregel die particulieren kunnen nemen en is opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan. Het verantwoord omgaan met hemelwater is van belang bij het nemen van klimaatmaatregelen om o.a. wateroverlast, droogte en hittestress te verminderen en de waterkwaliteit te verbeteren.

Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording

Burgers en bedrijven worden via de gemeentelijke website, nieuwsbrieven en weekbladen geïnformeerd over de stimuleringsregeling afkoppelen.

Communicatie over de stimuleringsregeling, maatregelen die particuliere kunnen nemen en bewustwording over de klimaatthema's wordt deels uitgevoerd via de waterbewust campagne in het samenwerkingsverband Maas en Mergelland

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost

Het Waterschap Limburg stelt voor de uitvoering van de stimuleringsregeling in 2022 en 2023 in Eijsden-Margraten een bedrag beschikbaar van € 26.112 per jaar op voorwaarde dat de gemeente minimaal eenzelfde bedrag beschikbaar stelt. Daarmee komt het totaal beschikbare subsidiebedrag in beide jaren op € 52.224 waarvan per saldo dus netto € 26.112 op de gemeentelijke begroting drukt, i.c. het beleidsveld riolen / GRP.

De bijdrage van het Waterschap voor het afkoppelen van particulier verhard oppervlak is gelijk aan de eigen bijdrage van de gemeente met een maximum van € 20 per m² afgekoppelde verhard oppervlak. Een bedrag van € 1 per m² wordt besteed aan proces- en projectkosten voor de uitvoering van de regeling. Dit betekent dat € 19 / € 9 per m² af te koppelen particulier verhard oppervlak kan worden uitgekeerd.

Planning, uitvoering en evaluatie

Na het vaststellen van de stimuleringsregeling in de Raad zal de verordening in werking treden. De regeling loopt tot uiterlijk 31 december 2023 of zoveel eerder als het beschikbare budget is benut

Besluitvormende vergadering op 24-5-2022.

Communicatie

Burgers en bedrijven worden via de gemeentelijke website, nieuwsbrieven en weekbladen geïnformeerd over de stimuleringsregeling afkoppelen.

Communicatie over de stimuleringsregeling, maatregelen die particuliere kunnen nemen en bewustwording over de klimaatthema's wordt deels uitgevoerd via de waterbewust campagne in het samenwerkingsverband Maas en Mergelland

Maatschappelijke effecten

Particulieren bewust maken en stimuleren om hemelwater op eigen terrein te bergen en te infiltreren ter voorkoming van wateroverlast en droogte.

Privacy

Bij het opstellen en uitvoeren van de stimuleringsregeling is de privacywetgeving in acht genomen.

Risico's

Niet van toepassing.

Het college van Eijsden-Margraten
De gemeentesecretaris,

De voorzitter,

Drs. M.A.G. Gerits

Drs. G.J.M. Cox

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. De stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2021 in te trekken
2. De stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater 2022 vast te stellen

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 mei 2022.

De griffier,

Mr. M. Verbeet

De voorzitter,

Drs. G.J.M. Cox